

Гав'яз В.О.

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи магістра денної форми навчання за спеціальністю 097-Біологія на тему:

Вивчення ліній синтетичної пшениці на селекційну придатність за ознаками якості зерна та продуктивності

Метою роботи було проведення генетичних, біохімічних та фенотипових скринінгів 24 чистих ліній синтетиків пшениці м'якої, створеної у рамках міжнародної програми IWWIP, для дослідження можливості їх застосування у національних селекційних програмах по виведенню нових високопродуктивних екстрасильних конкурентоспроможних сортів пшениці.

Для досягнення поставленої мети проводився молекулярний аналіз генів *Glu-A1*, *Glu-B1*, *Glu-D1* і *TaFlo2*, вимірювалися маса тисячі зерен, активність поліфенолоксидаз, довжина, ширина, площа зернівок, а також фенотиповий скринінг ознак якості проростання, висоти рослин, куштиння і враження хворобами.

Була встановлена присутність «корисних» алелей досліджуваних генів на рівні 50% для *Glu-A1*, 4% для *Glu-B1*, 32% для *Glu-D1* і 58% для *TaFlo2*. На основі отриманих даних був визначений індекс хлібопекарської якості борошна досліджуваних ліній. Встановлено, що маса тисячі зерен та метричні параметри зернівок статистично достовірно більші у синтетичних ліній пшениці, ніж у контрольної вибірки українських районованих сортів.

За результатами дослідження відібрані найперспективніші лінії синтетичних пшениць, а саме лінії №: 3, 5, 15, 16, 18, 21 і 23, та рекомендовані до селекційних робіт.

Кваліфікаційна робота викладена на 61 сторінках, ілюстрована 17 рисунками та 21 таблицею, список використаних джерел включає 62 роботи, 41 з яких – англійською мовою.

Ключові слова: *Triticum aestivum*, генетичні ресурси, продовольча безпека, маркер-асоційована селекція, хлібопекарська якість борошна, синтетики, зернова продуктивність